

— наступальну або прогностичну, яка передбачає побудову механізму захищеності від потенційно можливих загроз, у якому повинні враховуватися умови, продиктовані потребами захисту;

— упереджувальна або проактивна, яка вимагає створення такого механізму захищеності, в якому виникнення загроз є мінімально можливим або їх вплив є керованим і передбачуваним.

Проведене дослідження показало, що сучасні тенденції розвитку бізнесу демонструють поступове дозрівання нового розуміння призначення підприємств. Підприємство створюється власниками за участю стейкхолдерів, без зацікавленості яких воно не може успішно розвиватися. Очевидно, що в сучасних умовах господарювання генеральною метою діяльності підприємства стає зростання його ринкової вартості як критерію добробуту власників. Однак у процесі функціонування підприємство створює цінність для всіх учасників (прямих і непрямих) своєї господарської діяльності, і саме це дозволяє йому розвиватися, забезпечуючи стратегічну захищеність і безпечність розвитку.

Література

1. *Freeman, R. E* (1984). «Strategic Management: A stakeholder approach». Boston, MA: Pitman, p.468.

В. Ю. Цапенко,
аспірант кафедри стратегії підприємств,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені В.Гетьмана»
e-mail: valentina_mitina@yahoo.com

УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО РИНКУ НА ОСНОВІ УТВОРЕННЯ КЛАСТЕРНИХ ОБ'ЄДНАНЬ

Цапенко Валентина
Усовершенствование
функционирования энергетичес-
кого рынка на основе образования
кластерных объединений

Tsapenko Valentyna
Improving the energy market
based on the formation
of cluster groups

Регулювання ринку електричної енергії для будь-якої країни світу є одним з найпріоритетніших завдань на шляху забезпечення економічної безпеки держави.

В Україні вже більше десяти років функціонує Оптовий ринок електричної енергії, який є впорядкованою системою здійснення

операцій її купівлі-продажу. Учасниками діючого ринку електроенергії є генеруючі компанії, компанії з передачі та постачання електроенергії. Модель, обрана для оптового ринку електроенергетики, представляє собою ринок єдиного покупця-продавця, при якій укладання прямих довгострокових договорів між виробниками та постачальниками електричної енергії не допускається [1]. Така модель не сприяє підвищенню ефективності роботи енергетичних підприємств, не заохочує споживачів до економії та не створює привабливі умови для інноваційної діяльності інвесторів.

Тому, назріла необхідність запровадження відповідно до світової практики ефективних механізмів регулювання ринку електроенергетики. Вирішення даних проблем можливо за рахунок утворення кластерних об'єднань.

Створення ефективних кластерних об'єднань неможливо без розвитку інфраструктурних галузей, а саме транспортної мережі, житлово-комунального комплексу тощо. Забезпечити підвищення ефективності зазначених галузей можливо шляхом їх кооперації на базі енергетичного кластера, тобто включення до складу кластера крім енергокомпаній, також підприємств інших галузей, оскільки їх види діяльності взаємопов'язані і взаємозалежні [2].

Мета створення регіональних енергетичних кластерів може бути сформульована як розвиток енергетики та пов'язаних з нею галузей через стимулювання групи підприємств, що взаємодіють з енергопідприємствами. Наслідком цього є реалізація спільної політики енергозбереження та скорочення собівартості продукції (послуг). Локалізація основних учасників кластера посилюють можливість реалізації взаємодії між учасниками кластеру шляхом кооперації, обміну технологіям, ідеями, ноу-хау, підготовленим персоналом.

Регіональний енергетичний кластер може бути в якійсь мірі відкритою системою [3]. Та для того, щоб зв'язки з іншими регіонами можна було реалізувати на практиці, потрібно не тільки створити кластерні об'єднання, але й забезпечити нормативну базу, необхідну для організації таких взаємозв'язків. Тому створення кластерних об'єднань потребує участі держави, яка включає в себе заходи нормативного правового забезпечення, інвестиційні, фінансово — бюджетні механізми, інформаційну підтримку. Створення кластерних об'єднань проводиться «зверху» державою за допомогою центральних органів управління, регіональних і муніципальних органів влади. Проте, дії для підвищення ефективності кластерних об'єднань проводяться «знизу» місцевими об'єднаннями підприємств, малими та середніми підприємствами, дослідними інститутами та іншими неурядовими організаціями.

Виходячи з викладеного встановлено, що формування кластерних об'єднань дозволяє реалізувати ряд конкурентних переваг. По-перше, в їх складі швидко накопичуються цільові ресурси. По-друге, тут формується доступна і точна інформаційна база про потреби ринку, технології, наукові досягнення. По-третє, при збігу інтересів управлінської ланки, власників і виробників можливі швидкі прориви в інноваційному розвитку [4].

Впровадження в регіонах України кластерного підходу при розробці регіональних енергетичних стратегій з урахуванням можливостей взаємодії кластерів різних регіонів між собою, є одним з найперспективніших способів вирішення задачі з управління соціально-економічним розвитком регіонів із урахуванням їх територіальної специфіки та необхідності міжрегіональної взаємодії з питань енергозабезпечення.

Література

1. Енергетичні ринки України: напрями розвитку і вдосконалення. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/Evrinteg/Prez1/roz3.htm>
2. Михайлов С. Н., Балябина А. А. Региональные энергетические кластеры: проблемы и перспективы // Российское предпринимательство. — 2008. — № 10. — Вып. 1 (120). — С. 20—25.
3. Самострокова Е. С. Классификация кластеров предприятий // Молодой ученый. — 2012. — №1. — Т.1. — С. 141—143.
4. Цихан Т. В. Кластерная теория экономического развития // Теория и практика управления. — 2003. — № 5.

Е. А. Юрманова, к.э.н., доцент,
доцент кафедры экономической теории
и общеэкономических дисциплин,
Донецкий институт железнодорожного транспорта,
e-mail: alenayurmanova@mail.ru

ИННОВАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ В КООПЕРАТИВНОМ СЕКТОРЕ РАЗВИТЫХ СТРАН: КООПЕРАТИВНЫЕ СЕТИ

Юрманова Елена
Інноваційні процеси
в кооперативному секторі
розвинених країн: кооперативні
мережі

Elena Yurmanova
Innovation processes
in the cooperative sector
of developed countries: cooperative
networks

Кооперативы являются организациями, которые находятся в коллективной собственности. Они создаются, прежде всего, с це-